

Č. j./Sp. zn./Typ

MD- 2024-072/2

MD/ 2024/072

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo dopravy, jako nadřízený věcně příslušný orgán (dále jen „nadřízený orgán“) podle ustanovení § 16a odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), a v návaznosti na ustanovení § 178 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“),

rozhodlo

ve věci stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. d) InfZ ze dne 16. 7. 2024, kterou podal [redacted] DS: [redacted] (dále jen „stěžovatel“), proti výši úhrady sdělené podle § 17 InfZ při vyřizování žádosti o informace ze dne 1. 7. 2024 přípisem Krajského úřadu Plzeňského kraje (dále jen „povinný subjekt“) ze dne [redacted] 2024 pod č. j. PK-KDS/[redacted]/24

takto:

Podle ustanovení § 16a odst. 7 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, se požadovaná úhrada za poskytnutí informace s n i ž u j e na celkovou výši 1872 Kč.

O d ů v o d n ě n í

I.

Nadřízenému orgánu byla v souladu s § 16a odst. 5 InfZ postoupena stížnost stěžovatele spolu s příslušným spisovým materiálem povinného subjektu. Ze spisového materiálu plynou následující skutečnosti:

Stěžovatel se prostřednictvím datové schránky obrátil na povinný subjekt se žádostí ze dne 1. 7. 2024, v níž na základě InfZ požádal o poskytnutí těchto informací:

„Dle zákona o svobodném přístupu k informacím, žádám o zaslání všech rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o přestupku, jímž byl obviněný uznán vinným z přestupku dle zákona č. 361/2000 Sb., která byla krajským úřadem vydána v roce 2023, a která byla napadena správní žalobou (tj. došlo ke kumulativnímu splnění obou těchto podmínek). Žádám též o poskytnutí informace o spisové značce, pod kterou je řízení o žalobě proti příslušnému rozhodnutí vedeno před soudem.“

Povinný subjekt k žádosti stěžovatele zaslal přípis ze dne 2024 pod č. j. PK-KDS//24, kterým stěžovateli oznámil, že v souladu s § 17 odst. 1 InfZ bude za poskytnutí informací požadovat úhradu účelně vynaložených nákladů v celkové výši **3585 Kč**. K samotnému stanovení výše úhrady pak povinný subjekt uvedl: *„Předmětná rozhodnutí ODSH KÚPK totiž mohou obsahovat informace (údaje), jež je nutno z poskytnutí dle zákona vyloučit (anonymizovat) a nelze je tak poskytnout. Přítomnost takových informací nelze v žádném ze shora uvedených rozhodnutí ODSH KÚPK předem vyloučit, je tedy v tato rozhodnutí důkladně projít (pročíst) a identifikovat tyto případné údaje, které poskytnuty být nemohou a které tedy mají být v poskytnutých kopiích anonymizovány. Tuto činnost nelze provést strojově, a proto osoba pověřená vyhledáním informací musí toto vykonat v každém případě, i tehdy, pokud nakonec po této kontrole požadovaných správních rozhodnutí vyjde najevo, že žádné takové údaje, které by měly být anonymizovány, neobsahují. Za tímto účelem bylo určeno, že je třeba vyhledávat informace, které musí být z poskytnutí vyloučeny, v celkem 192 stranách psaného textu. Počet stran jednotlivých shora uvedených rozhodnutí ODSH KÚPK je v rozmezí 3–32 stran. Jako vzorek pro anonymizaci při zohlednění průměru počtu stran rozhodnutí o 15 stranách bylo vybráno rozhodnutí ODSH KÚPK č. j. PK-DSH/ ze dne 2023, která má rozsahem právě 15 stran.*

K samotnému vyloučení informací byl použit SW nástroj Ministerstva vnitra pro anonymizaci dokumentů - <https://anonymizace.gov.cz/crossroad/>. Čas strávený vyhledáváním informací, které musí být z poskytnutí vyloučeny z rozhodnutí ODSH KÚPK č. j. PK-DSH/ ze dne 2023, a jejich samotné vyloučení trvalo pověřené osobě 65 minut (tj. 4 minuty a 20 sekund/1 strana textu).

Vynásobením celkového počtu stran psaného textu všech 13 rozhodnutí ODSH KÚPK vychází odhad, že doba potřebná pro zpracování Vaší žádosti o informace by činila dohromady **832 minut, tj. 13 hodin a 52 minut** (192 stran psaného textu x 4 minuty a 20 sekund), po který by se pověřená osoba nemohla věnovat své běžné pracovní činnosti.

Podle čl. IV sazebníku je úhrada za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací stanovena částkou 260,- Kč za každou celou hodinu vyhledávání jedním zaměstnancem Plzeňského kraje zařazeným do KÚPK. Pokud mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací trvá i další část hodiny, je úhrada navýšena o poměrnou část hodinové sazby. V případě mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací více zaměstnanci Plzeňského kraje zařazených do KÚPK činí úhrada součet částek případajících na každého z nich.

Celková výše úhrady se tak stanovuje na základě výpočtu podle vzorce 260 Kč x 13 hodin a 52 minut na **3585 Kč** (zaokrouhleno na celé koruny dolů).

Závěrem přípisu povinný subjekt informoval stěžovatele o způsobu a lhůtě úhrady požadované částky, včetně poučení o důsledcích případného nezaplacení.

Výzva povinného subjektu byla odvolateli odeslána cestou datové schránky a doručena dne 2024.

Proti oznámené výši úhrady podal stěžovatel v souladu s § 16a odst. 1 písm. d) InfZ stížnost ze dne 11. 7. 2024. V této stížnosti stěžovatel namítá: *Povinný subjekt uvádí, že je nutné provést anonymizaci 12 již vyhledaných rozhodnutí, kterými již povinný subjekt disponuje, s tímto bodem naprosto souhlasím. Avšak s předpokládanou délkou anonymizace, vypočítané na základě provedené anonymizace u vzorku č. j. PK PK-DSH/ ze dne 2023 rozhodně nesouhlasím. Povinný subjekt uvádí, že anonymizaci nelze provést strojově, s tím to tvrzením se však nemohu ztotožnit. Pokud zaměstnanec úřadu využije pro anonymizaci umělou inteligenci, dojde k razantní úspoře času. Umělá inteligence je schopna provést anonymizaci, během pár vteřin. Poté nezbyde zaměstnanci úřadu než rozhodnutí zkontrolovat za účelem, že umělá inteligence provedla anonymizaci řádně. Tato kontrola nemůže trvat déle, než samotné přečtení rozhodnutí (podstatně méně než 65 min na jedno rozhodnutí, jak tvrdí povinný subjekt). Zvolený postup povinného subjektu se mi jeví jako zcela neefektivní, a ne hospodářský.*

Povinný subjekt po posouzení stížnosti stěžovatele setrval na svém postupu a věc předal k vyřízení nadřízenému orgánu.

II.

Nadřízený orgán posoudil stížnost stěžovatele z hlediska přípustnosti a včasnosti. Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že stížnost podal stěžovatel a jedná se tedy o stížnost přípustnou. K hledisku včasnosti podání stížnosti bylo zjištěno, že byla podána ve lhůtě stanovené zákonem. Poté se nadřízený orgán zabýval posouzením postupu povinného subjektu při vyřizování žádosti o poskytnutí informace a dospěl k následujícímu.

Dle ustanovení § 17 odst. 1 InfZ jsou povinné subjekty v souvislosti s poskytováním informací oprávněny žádat úhradu ve výši, která nesmí přesáhnout náklady spojené s pořízením kopií, opatřením technických nosičů dat a s odesláním informací žadateli. Dle § 17 odst. 3 a 4 InfZ přitom platí, že *v případě, že bude povinný subjekt za poskytnutí informace požadovat úhradu, písemně oznámí tuto skutečnost spolu s výší úhrady žadateli před poskytnutím informace. Z oznámení musí být zřejmé, na základě jakých skutečností a jakým způsobem byla výše úhrady povinným subjektem vyčíslena. Součástí oznámení musí být poučení o možnosti podat proti požadavku úhrady nákladů za poskytnutí informace stížnost podle § 16a odst. 1 písm. d), ze kterého je patrné, v jaké lhůtě lze stížnost podat, od kterého dne se tato lhůta počítá, který nadřízený orgán o ní rozhoduje a u kterého povinného subjektu se podává. Nesplní-li povinný subjekt vůči žadateli oznamovací povinnost podle odstavce 3, ztrácí nárok na úhradu nákladů.*

Čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod předpokládá, že podrobnosti poskytování informací orgány státu a samosprávy budou stanoveny zákonem, což ustanovení § 17 InfZ splňuje. Úhrada nákladů navíc není koncipována jako důvod zakazující přístup k informaci ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, ale čistě jako – jak zdůrazňuje i judikatura soudů – „cena informační služby“. Listina přitom *právo na informace* nekoncipuje jako právo bezplatné. Tam, kde určité právo nelze podmínit úhradou, stanoví toto pravidlo Listina výslovně (srov. čl. 31, čl. 33 odst. 2 a čl. 40 odst. 3), takže v ostatních případech není v rozporu s ústavním pořádkem, pokud je realizace konkrétního práva vázána na určité výdaje (za podmínky jejich přiměřenosti, což § 17 InfZ nepochybně splňuje, když umožňuje úhradu jen skutečně

vynaložených materiálových nákladů a nikoli generování jakéhokoli zisku či stanovení paušální náhrady). V každém případě lze úhradu nákladů podle § 17 daného zákona považovat za opatření legitimní i přiměřené, které nenarušuje právo na informace.

Z předloženého spisového materiálu je zjevné, že povinný subjekt za poskytnutí požadované informace požaduje po stěžovateli úhradu účelně vynaložených nákladů, a to z důvodu mimořádně rozsáhlého vyhledávání informací.

Pojem mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací není InfZ legálně vymezen. Vyhledáním informací lze rozumět činnost povinného subjektu, resp. jeho pracovníků, která spočívá v identifikaci a následném shromáždění požadovaných informací a v navazujícím zpracování odpovědi na žádost, tzn. utřídění informací za účelem jejich předání žadateli (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 A 83/2001-39). Do vyhledání informací však již není možné zařadit dobu nutnou na posouzení, zda vyhledání dané informace lze nebo nelze poskytnout. Pod pojem vyhledání informací lze tedy podřadit skutečně strávený čas fyzickým shromažďováním dokumentů pracovníky povinného subjektu.

O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se jedná tehdy, jestliže shromáždění informací bude pro daný povinný subjekt představovat v jeho konkrétních podmínkách časově náročnou činnost, která se objektivně vzato vymyká běžnému poskytování informací tímto povinným subjektem, tedy jestliže vyhledání informací již v daném případě nelze s ohledem na pojetí veřejné správy jako služby veřejnosti považovat za běžnou, povinný subjekt nijak nezatěžující součást obvyklé agendy. Jedná se tedy o situace, kdy pracovník povinného subjektu, pověřený vyřízení žádosti o informace, bude nucen na delší dobu přerušit či odložit plnění svých úkolů a cíleně se po určitou dobu věnovat pouze vyhledávání požadované informace. Vzhledem k uvedenému je však třeba také dodat, že mimořádnou rozsáhlost nelze obecně vyčíslit počtem hodin, tzn. nelze říci, že za všech okolností bude podmínka mimořádně rozsáhlé vyhledávání splněna, jestliže vyhledávání informací bude trvat např. 10 a více hodin. Při vyhledávání informací je třeba vždy zohlednit konkrétní podmínky každého povinného subjektu. Nelze tedy ani vyloučit, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací bude dáno i při vyhledávání např. pouze po dobu 2 hodin.

Mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací tak může ve své podstatě zahrnovat činnosti, které směřují k vyhledání informací velkého množství a různorodého obsahu, tedy informací typově odlišných, které povinný subjekt nemá shromážděny na jednom místě a pro jejich vyhledání je tedy nutné vyvinout zvýšenou aktivitu. Dále se může jednat i o případy, kdy žadatel požaduje informace sice související, avšak vzhledem k jiným objektivním okolnostem bude poskytnutí informace vyžadovat rozsáhlou činnost povinného subjektu. Např. se bude jednat o „starou“ informaci, u níž není přesně známo, kde je uložena. O mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací se však může jednat i v případě, kdy žadatel fakticky požaduje pouze jeden dokument či málo údajů, nicméně jejich shromáždění skutečně objektivně vyžaduje mimořádně rozsáhlé vyhledávání.

Lze tedy shrnout, že mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací zahrnuje takové náklady povinného subjektu, které nelze ad hoc vymežit časovým úsekem či množstvím konkrétních dokumentů, nýbrž musí být vždy přihlédnuto k faktickému rozsahu a komplikovanosti samotného vyhledávání informace ze strany pracovníků povinného subjektu.

III.

S ohledem na stížnostní námitky stěžovatele přistoupil dále nadřízený orgán k přezkumu způsobu stanovení výše úhrady nákladů v rozsahu požadovaném stěžovatelem, tj. tím, zda povinný subjekt uplatnil úhradu řádně a ve lhůtě stanovené InfZ a dále tím, zda celková výše úhrady odpovídá § 17 InfZ, nařízení vlády č. 173/2006 Sb., o zásadách stanovení úhrad a licenčních odměn za poskytování informací podle InfZ a schválenému sazebníku úhrad za poskytování informací.

Dle doloženého spisového materiálu povinného subjektu plyne, že výzvu k úhradě nákladů za poskytnutí požadovaných informací zaslal povinný subjekt stěžovateli prostřednictvím datové schránky dne 2024, přičemž téhož dne byla stěžovateli doručena. Splnění lhůty pro oznámení výše úhrady tak bylo ze strany povinného subjektu dodrženo.

Ze spisového materiálu povinného subjektu je dále zjevné, že povinný subjekt disponuje informacemi, které stěžovatel požaduje, vyhledal je, avšak jimi nedisponuje v takové podobě, v níž by bylo možné je stěžovateli bez dalšího poskytnout, tj. nedisponuje jimi v anonymizované podobě (tedy s vyloučením těch údajů, na něž se vztahuje některá ze zákonných výjimek pro poskytnutí informace), neboť povinnost disponovat informacemi v takové podobě mu neukládá zákon, jiný právní předpis, ani žádný interní akt. Poskytnutí požadovaných informací je tedy podmíněno jejich anonymizací, což ve vztahu k náplni chodu povinného subjektu představuje časově náročnou činnost, která se vymyká běžnému poskytování informací. Úhrada nákladů za poskytnutí informace je tak na místě.

Co se však týká samotného stanovení a vyčíslení požadované úhrady za poskytnutí informací, dospěl nadřízený orgán k závěru, že tato úhrada nebyla stanovena v souladu se zákonem.

Smyslem zákonné povinnosti povinného subjektu odůvodnit oznámení o požadavku k úhradě účelně vynaložených nákladů na poskytnutí informace, je nepochybně umožnit žadateli o informaci, aby sám posoudil, zda informace, které mu budou po provedení úhrady poskytnuty, skutečně odpovídají předmětu jeho žádosti a tedy, zda celková výše úhrady byla řádně a v souladu se zákonem vyčíslena. V rámci přípisu povinného subjektu ze dne 2024 pod č. j. PK-KDS/24 byla požadovaná úhrada zdůvodněna, avšak otázku vzbuzuje stanovená časová dotace.

Povinný subjekt ve výzvě uvedl, že požadovaná informace se týká 12 vyhledaných rozhodnutí, což představuje 192 stran psaného textu, přičemž počet stran jednotlivých rozhodnutí je v rozmezí 3–32 stran. Jako vzorek pro anonymizaci při zohlednění průměru počtu stran rozhodnutí o 15 stranách bylo vybráno rozhodnutí ODSH KÚPK č. j. PK-DSH/ ze dne 2023, která má rozsahem právě 15 stran. K samotnému vyloučení informací byl použit SW nástroj Ministerstva vnitra Nástroj pro anonymizaci dokumentů. S uvedeným postupem nadřízený orgán souhlasí a považuje ho za adekvátní.

Podle povinného subjektu čas strávený vyhledáváním informací, které je nutné anonymizovat, včetně samotné anonymizace, zabral pověřené osobě **65 minut** (tj. 4 minuty a 20 sekund/1 strana textu).

Nadřízený orgán provedl zkušební anonymizaci nalezených údajů o fyzických osobách a identifikátorů na stejném testovacím vzorku, přičemž pověřenému pracovníkovi trvala anonymizace stejného dokumentu **33 minut 55 sekund** (tj. 2 minuty a 15 sekund / 1 strana textu).

Při tomto výpočtu by to znamenalo 7,2 hodiny na anonymizaci všech 192 stran rozhodnutí (135 sekund x 192 stran = 7,2 hodiny).

Přestože nadřízený orgán používal k anonymizaci jiný software než povinný subjekt, rozdíl v časové dotaci je zásadní, a to i s přihlédnutím k subjektivním rozdílům při čtení textu, který mohl výsledek ovlivnit. Zde je nutné uvést, že u vzorků budou panovat vždy odlišnosti, je však na místě posuzovat jejich realističnost a přiměřenost.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že nadřízený orgán považuje po zkoušce za adekvátní časovou dotaci na 1 stranu spisu 2 minuty a 15 sekund, oproti původně uváděným 4 minutám a 20 sekundám. Z toho důvodu tedy snižuje úhradu nákladů na částku **1872 Kč**.

Celkem jde tedy o 7,2 hodin nutných pro zpracování žádosti v sazbě 260 Kč za 1 hodinu, tj. o celkové náklady ve výši 1872 Kč (7,2 x 260 = 1872 Kč).

K námitce stěžovatele ohledně možnosti využití tzv. umělé inteligence, je pak třeba dodat, že žádný zákon nestanovuje povinnost povinnému subjektu umělou inteligenci využívat, tím spíše, že v případě využití tohoto nástroje nelze ad hoc vyloučit chybovost zpracovaných výsledků.

IV.

Nadřízený orgán s ohledem na uvedené dospěl k závěru, že stížnost považuje částečně za důvodnou, a proto uvedenou výši úhrady nákladů spojených s poskytnutím požadovaných informací snižuje na **1872 Kč**. Nadřízený orgán proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není odvolání přípustné (§ 16a odst. 9 zákona o svobodném přístupu k informacím).

V Praze dne 5. listopadu 2024

Elektronický podpis: 5.11.2024

Certifikát autora podpisu:

Jméno: Mgr. Jakub Stadler

Vydal: PostSignum Qualified CA 4

Platnost do: 21.12.2025 12:48 +01:00

Mgr. Jakub Stadler
Ředitel
Odbor komunikace

Rozdělovník:

1. DS:
2. Krajský úřad Plzeňského kraje, Škroupova 1760/18, 30100 Plzeň, DS: zzjbr3p, k č. j PK-KDS, 24
3. do spisu MD